

România și Primul Război Mondial (1914-1918)

Schița lecției

1. Context
2. Cauzele intrării României în Primul Război Mondial
3. Acțiuni diplomatice și militare
4. Urmări

România în relațiile internaționale antebelice

- politica externă a României din ultimele două decenii ale secolului al XIX-lea a fost influențată de natura relațiilor cu Rusia
 - după schimbul teritorial, Rusia amenința cu dezarmarea armatei române și cu ocuparea teritoriului național
 - România a căutat un aliat care să-i garanteze frontiera răsăriteană: Germania
 - 1883: aderarea României la Tripla Alianță (Germania, Austro-Ungaria și Italia) – acordul a fost secret din cauza faptului că politicienii și opinia publică erau în majoritate filofrancezi, dar și fiindcă Austro-Ungaria deținea teritorii locuite de o majoritate românească (Transilvania, Banat și Bucovina)
- 1913: Al Doilea Război Balcanic: Bulgaria vs Serbia, Grecia, Muntenegru, Imperiul Otoman și România
 - cauza: statele victorioase (Bulgaria, Serbia, Grecia și Muntenegru) în Primul Război Balcanic (1912) nu s-au înțeles la împărțirea teritoriilor cucerite de la otomani
 - armata română a trecut la sud de Dunăre, însă nu a desfășurat nici o acțiune militară majoră
 - pacea s-a încheiat la București → Bulgaria ceda României sudul Dobrogei (Cadrilaterul)

Context

- 28 iunie 1914: la Sarajevo este asasinat prințul moștenitor al Austro-Ungariei de către un student sârb, care făcea parte din gruparea secretă "Mâna Neagră"
- 28 iulie 1914: Austro-Ungaria declară război Serbiei
- Tripla Alianță (Puterile Centrale) era o alianță defensivă → România nu a fost obligată să ia parte la război
- România și-a proclamat neutralitatea la data de 21 iulie / 3 august 1914, în urma Consiliului de Coroană de la Sinaia
 - România a adoptat neutralitatea, deoarece nu avea o armată bine pregătită și dorea să vadă care e cursul războiului
 - în anii de neutralitate, România a dus tratative atât cu Antanta, cât și cu Puterile Centrale în vederea intrării în război. În acest timp, s-au realizat investiții importante în armată

Cauzele intrării României în Primul Război Mondial

- principala cauză a fost dorința României de a îi elibera pe românii din Transilvania, Banat și Bucovina de sub stăpânirea austro-ungară
- România a intrat în război de partea Antantei, deoarece clasa politică românească considera că aceasta are cele mai mare șanse de reușită

Acțiuni diplomatice și militare

- 4 august 1916: România semnează cu Antanta o convenție politică și una militară
- Convenția politică prevedea următoarele:
 - România trebuia să declare război doar Austro-Ungariei
 - Antanta se angaja să respecte integritatea teritorială a României
 - Antanta recunoștea drepturile legitime ale României asupra teritoriilor din Austro-Ungaria (Transilvania, Banat și Bucovina)

- Antanta se angaja să trateze România ca partener egal la viitoarea conferință de pace
- Convenția militară presupunea:
 - ajutor militar al Antantei pentru România
 - aprovizionarea armatei române cu muniție și armament
 - ample operațiuni militare ale Antantei în sprijinul României
- 14 august 1916: România declară război Austro-Ungariei
- 15 august 1916: armata română trece Carpații în Transilvania și reușește să elibereze o parte din teritoriu
 - fiind un element surpriză, primele acțiuni militare ale României au fost încununate de succes
- mobilizarea trupelor Puterilor Centrale la sudul Dunării a dus la înfrângerea României de la Turtucaia → România pierde bătălie după bătălie → două treimi din teritoriu intră sub stăpânire străină → doar Moldova rămâne liberă → capitala este mutată la Iași, iar tezaurul este trimis în Rusia
- în vara anului 1917, sub celebra lozincă „Pe aici nu se trece!”, armatele române, dând act de mare curaj, au obținut victoriile de la Mărăști, Mărășești și Oituz
- revoluția bolșevică din octombrie 1917 a scos Rusia din război, lăsând România singură pe frontul de est → România nu reușește să facă față inamicilor și este nevoită să încheie pacea de la București din mai 1918
 - Puterile Centrale ocupau Dobrogea
 - Austro-Ungaria își extindea stăpânirea de-a lungul creștelor Carpaților
 - surplusurile de petrol și cereale intrau în posesia Germaniei
 - economia românească intra sub controlul Germaniei
 - tratatul de pace nu a fost niciodată promulgat de regele Ferdinand I
- Puterile Centrale suferă o serie de înfrângeri → România reintră în război pe 10 noiembrie 1918
- 11 noiembrie 1918: ia sfârșit Marele Război

Evoluția fronturilor din Europa în Primul Război Mondial

România în Marele Război

Conferința de pace de la Paris (1919-1920)

- 28 iunie 1919: la Versailles a fost semnat tratatul de pace cu Germania
- 10 septembrie 1919: la Saint-Germain a fost semnat tratatul de pace cu Austria
- 27 noiembrie 1919: la Neuilly a fost semnat tratatul de pace cu Bulgaria
- 4 iunie 1920: la Trianon a fost semnat tratatul de pace cu Ungaria

Urmări

- Basarabia, Bucovina și Transilvania s-au unit cu Vechiul Regat
- teritoriul și populația țării s-au dublat
- prin tratatele încheiate s-a obținut recunoașterea internațională a noilor granițe ale României

Noile granițe din Europa după Primul Război Mondial | sursa: wikimedia.org

Europa interbelică